



විෂය :- ගණිතය

සතිය- 2 වාරය 5 සතිය

7 ශ්‍රේණිය

සැකසීම - Y.A.A. යහලවෙල මිය, (ගණිතය ගුරු උපදේශිකා) කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය , බලංගොඩ

11 ඒකකය - දශම

භරය දහයේ බලයක් වන තත්‍ය භාගයක් දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලිවීම.

- ඒකකයක් සමාන කොටස් 10 කට බෙදා ලබාගත් කොටසක් $\frac{1}{10}$ ක් ලෙස දැක්වේ.
- ඒකකයක් සමාන කොටස් 100 කට බෙදා ලබාගත් කොටසක් $\frac{1}{100}$ ක් ලෙස දැක්වේ.
- ඒකකයක් සමාන කොටස් 1000 කට බෙදා ලබාගත් කොටසක් $\frac{1}{1000}$ ක් ලෙස දැක්වේ.

ඒ අනුව

$$\frac{1}{10} = .01$$

$$\frac{1}{100} = 0.01$$

$$\frac{1}{1000} = 0.001 \text{ ලෙස දශම ආකාරයෙන් දැක්විය හැකිය.}$$

➤ පහත නිදසුන් අධ්‍යයනය කරමු.

$$\frac{3}{10} = 0.3$$

$$\frac{12}{100} = 0.12$$

$$\frac{15}{1000} = 0.015$$

$$\frac{125}{1000} = 0.125$$

අභ්‍යාස 01

(01) පහත දැක්වෙන එක් එක් සංඛ්‍යා දශම සංඛ්‍යා ලෙස ප්‍රකාශ කරන්න.

(i) $\frac{8}{10}$

(ii) $\frac{5}{10}$

(iii) $\frac{17}{100}$

(iv) $\frac{5}{100}$

(v) $\frac{2}{1000}$

(vi) $\frac{27}{100}$

(vii) $\frac{227}{1000}$

(viii) $\frac{354}{1000}$

➤ භරය දහයේ බලයක් නොවන තත්‍ය භාගයක් දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලිවීම.

භාගයක් දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලිවීමේදී දෙන ලද භාගයේ භරය දහයේ බලයක් ලැබෙන පරිදි (තුලය භාග) සකස් කර ගැනීම කල යුතුයි.

නිදසුන්

$$(i) \frac{3}{5} = \frac{3 \times 2}{5 \times 2} = \frac{6}{10} = \underline{\underline{0.6}}$$

$$(ii) \frac{8}{25} = \frac{8 \times 4}{25 \times 4} = \frac{32}{100} = \underline{\underline{0.32}}$$

(iii) $\frac{17}{125} = \frac{17 \times 8}{125 \times 8} = \frac{136}{1000} = 0.136$
 (iv) $\frac{27}{200} = \frac{27 \times 5}{200 \times 5} = \frac{135}{1000} = 0.135$

➤ මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලිවීම.

(i) $2\frac{3}{5}$

$2 + \frac{3}{5}$ ← (පූර්ණ සංඛ්‍යාව සහ තත්‍ය භාගය වෙන් කර ලියා ගන්න)

$2 + \frac{3 \times 2}{5 \times 2}$ ← (භාගයේ හරය 10 බලයක් ලෙසට පත් කර ගැනීම)

$2 + \frac{6}{10}$

$2 + 0.6$

2.06

(දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියමු)

(ii) $3\frac{5}{8}$

$3 + \frac{5}{8}$

$3 + \frac{5 \times 125}{8 \times 125}$

$3 + \frac{625}{1000}$

$3 + 0.625$

3.625

➤ විෂම භාගයක් දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියමු.

I ක්‍රමය

II ක්‍රමය

*

$\frac{23}{4}$

$= 5\frac{3}{4}$ (මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් බවට පත් කර ගන්න)

$= 5 + \frac{3}{4}$

$= 5 + \frac{3 \times 25}{4 \times 25}$ (භාගයක් හරය 10 බලයක් ලෙස ලියා ගැනීම)

$= 5 + \frac{75}{100}$

$= 5 + 0.75$

$= 5.75$

(මිශ්‍ර සංඛ්‍යාවක් බවට පත් කර ගන්න)

(භාගයක් හරය 10 බලයක් ලෙස ලියා ගැනීම)

$\frac{23}{4}$

$= \frac{23 \times 25}{4 \times 25}$

$= \frac{575}{100}$

$= \frac{500}{100} + \frac{75}{100}$

$= 5 + 0.75$

$= 5.75$

අභ්‍යාස 02

(01) පහත දැක්වෙන භාග සහ මිශ්‍ර සංඛ්‍යා දශම සංඛ්‍යා ලෙස දක්වන්න.

- | | | | | |
|--------------------|-----------------------|------------------------|---------------------|----------------------|
| (i) $\frac{1}{2}$ | (ii) $\frac{4}{5}$ | (iii) $\frac{3}{8}$ | (iv) $\frac{7}{20}$ | (v) $\frac{8}{50}$ |
| (vi) $\frac{7}{4}$ | (vii) $\frac{32}{25}$ | (viii) $3\frac{7}{10}$ | (ix) $2\frac{5}{8}$ | (x) $3\frac{17}{40}$ |